

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

E
ΕΚΡΗΚΤΙΚΟ
EXPLOSIVE
EXPLOSIONSGEFÄHRLICH

O
ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ
OXIDIZING
BRANDFÖRDERND

F+
ΛΙΑΝ ΕΥΦΛΕΚΤΟ
HIGHLY FLAMMABLE
LEICHTENTZÜNDLICH

C
ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟ
CORROSIVE
ÄTZEND

T
ΕΞΟΧΟΣ ΕΥΦΛΕΚΤΟ
EXTREMELY FLAMMABLE
HOCHENTZÜNDLICH

Xn
ΕΠΙΒΛΑΒΕΣ
HARMFUL
GESUNDHEITSSCHÄDLICH

T
ΤΟΞΙΚΟ
TOXIC
GIFTIG

Xi
ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΟ
IRRITANT
REIZEND

Na διατηρούνται μακρά από ανοικτές φλογές και πηγές θερμοτήτας.

Na διατηρούνται μακρά από ανοικτές φλογές, σπινθήρες και πηγές θερμοτήτας.

Na αποφευγεται η επαφή με το ανθρώπινο σώμα και η εισπνοή των ατμών. Προσοχή να δίνεται στις καρκινογόνες, μεταλλαξήγονες & τερατογόνες ιδιότητες ορισμένων ουσιών δεν μπορει εποπτης να αποκλεισει πιθανη ευαισθητοποιηση.

Na αποφευγεται η επαφή με το σώμα και τα ματα καθώς και η εισπνοή των ατμών.

(R): ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

- R1 : Εκρηκτικό σε ξηρή κατάσταση
- R2 : Κινδυνος έκρηξης από κτύπημα, τριβή, φωτιά ή άλλες πηγές ανάφλεξης
- R3 : Πολύ μεγάλος κινδυνος έκρηξης από κτύπημα, τριβή, φωτιά ή άλλες πηγές ανάφλεξης
- R4 : Σχηματίζει πολύ ευαίσθητες εκρηκτικές μεταλλικές ενώσεις
- R5 : Θέρμανση μπορει να προκαλέσει έκρηξη
- R6 : Εκρηκτικό σε επαφή ή χωρίς επαφή με τον αέρα
- R7 : Μπορει να προκαλέσει πυρκαγιά
- R8 : Η επαφή με καύσμα υλικό μπορει να προκαλέσει πυρκαγιά
- R9 : Εκρηκτικό όταν αναμιχθεί με καύσμα υλικά
- R10 : Εύφλεκτο
- R11 : Λιαν εύφλεκτο
- R12 : Εξόχως εύφλεκτο
- R13 : Εξόχως εύφλεκτο υγροποιημένο αέριο
- R14 : Αντιδρά βίαια με νερό
- R15 : Σε επαφή με νερό απελευθερώνονται λιαν εύφλεκτα αέρια
- R16 : Εκρηκτικό όταν αναμιχθεί με οξειδωτικές ουσίες
- R17 : Αυτοαναφλέγεται στον αέρα
- R18 : Κατά τη χρήση του μπορει να σχηματίσει εύφλεκτο εκρηκτικό μίγμα απών ή αέρα
- R19 : Μπορει να σχηματίσει εκρηκτικά υπεροξειδία
- R20 : Βλαβερό όταν εισπνέεται
- R21 : Βλαβερό σε επαφή με το δέρμα
- R22 : Επιβλαβές σε περίπτωση κατάστασης
- R23 : Τοξικό όταν εισπνέεται
- R24 : Τοξικό σε επαφή με το δέρμα

- R25 : Τοξικό σε περίπτωση κατάστασης
- R26 : Λιαν τοξικό όταν εισπνέεται
- R27 : Λιαν τοξικό σε επαφή με το δέρμα
- R28 : Λιαν τοξικό σε περίπτωση κατάστασης
- R29 : Σε επαφή με το νερό απελευθερώνονται τοξικά αέρια
- R30 : Κατά τη χρήση του γίνεται λιαν εύφλεκτο
- R31 : Σε επαφή με οξέα απελευθερώνονται τοξικά αέρια
- R32 : Σε επαφή απελευθερώνονται λιαν τοξικά αέρια
- R33 : Κινδυνος συνεπειών από συσώρευση
- R34 : Προκαλεί εγκαύματα
- R35 : Προκαλεί σοβαρά εγκαύματα
- R36 : Ερεθίζει τα μάτια
- R37 : Ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα
- R38 : Ερεθίζει το δέρμα
- R39 : Κινδυνος πολύ σοβαρών μονίμων επιδράσεων
- R40 : Πιθανο Κινδυνοι μονίμων επιδράσεων
- R41 : Κινδυνος σοβαρής βλάβης των ματιών
- R42 : Μπορει να προκαλέσει ευαισθητοποίηση με την εισπνοή
- R43 : Μπορει να προκαλέσει ευαισθητοποίηση με την εισπνοή με το δέρμα
- R44 : Κινδυνος έκρηξης αν θερμανθεί σε κλειστή ατμόσφαιρα
- R45 : Μπορει να προκαλέσει καρκίνο
- R46 : Μπορει να προκαλέσει κληρονομική γενετική βλάβη
- R47 : Μπορει να προκαλέσει ανωμαλίες σε νεογνά
- R48 : Κινδυνος σοβαρής βλάβης της υγειας κατόπιν παρατεταμένης έκθεσης

(S): ΦΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- S1 : Φυλάσσεται κλειδωμένο
- S2 : Μακριά από παιδιά
- S3 : Να φυλάσσεται σε δροσερό μέρος
- S4 : Μακριά από κατοικημένους χώρους
- S5 : Διατηρείτε το περιεχόμενο μέσα σε...
- S6 : Διατηρείται σε ατμόσφαιρα...
- S7 : Το δοχείο να διατηρείται ερμητικά κλειστό
- S8 : Το δοχείο να προστατεύεται από υγρασία
- S9 : Το δοχείο να διατηρείται σε καλά αεριζόμενο μέρος
- S10 : Να μην διατηρείται το δοχείο ερμητικά κλειστόν
- S11 : Μακριά από πηγές ανάφλεξης
- S12 : Μακριά από πηγές ανάφλεξης
- S13 : Μακριά από τρόψιμα, ποτά και ζωστροφές
- S14 : Μακριά από...
- S15 : Μακριά από θερμότητα
- S16 : Μακριά από πηγές ανάφλεξης - Απαγορεύεται το κάπνισμα
- S17 : Μακριά από καύσμες ουσίες
- S18 : Χειρίστε τα και ανοίξτε το δοχείο με προσοχή
- S20 : Μην τρώτε ή πίνετε όταν το χρησιμοποιείτε
- S21 : Μην καπνίζετε όταν το χρησιμοποιείτε
- S22 : Μην αναπνέτε την σκόνη
- S23 : Μην αναπνέτε αέρια/ καπνούς/ ατμούς/ εκνεφώματα
- S24 : Αποφεύγετε την επαφή με το δέρμα
- S25 : Αποφεύγετε την επαφή με τα μάτια
- S26 : Σε περίπτωση επαφής με τα μάτια πλύνετε αμέσως με άφθονο νερό και ζητήστε ιατρική συμβουλή
- S27 : Αφαιρέστε αμέσως όλα τα ενδύματα που έχουν μολυνθεί
- S28 : Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα πλύνετε αμέσως με άφθονο...
- S29 : Μη ρίχνετε τα υπολείμματά στην αποχέτευση
- S30 : Ποτέ μην προσθέτετε νερό στο προϊόν αυτό
- S33 : Λάβετε πρόστατευτικά μέτρα έναντι της ηλεκτροστατικών εκκενώσεων
- S34 : Αποφεύγετε τα κτυπήματα και την τριβή
- S35 : Πάρτε τις απαραίτητες προφύλαξης προκειμένου να πετάξετε το προϊόν και τη συσκευασία του
- S36 : Φοράτε κατάλληλη προστατευτική ενδυμασία
- S37 : Φοράτε κατάλληλη γάντια
- S38 : Σε περίπτωση μη επαρκούς εξαιρισμού χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή
- S39 : Χρησιμοποιείτε κατάλληλη συσκευή προστασίας ματών/ προσώπου
- S40 : Για τον καθαρισμό του δαπέδου και όλων των αντικειμένων που έχουν μολυνθεί από το υλικό αυτό χρησιμοποιείτε...
- S41 : Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή και έκρηξης μην αναπνέετε τους καπνούς
- S42 : Κατά την διάρκεια παραγωγής καπνού ή και εκνεφώματος χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή
- S43 : Σε περίπτωση πυρκαγιάς χρησιμοποιείτε...
- S44 : Αν αισθανθείτε αδιαθεσία ζητήστε ιατρική συμβουλή (δείξτε την επικέντρως όπου είναι δυνατόν)
- S45 : Σε περίπτωση στυχήματος ή αν αισθανθείτε αδιαθεσία ζητήστε αμέσως ιατρική συμβουλή (δείξτε την επικέντρως όπου είναι δυνατόν)
- S46 : Σε περίπτωση κατάποσης ζητήστε ομέσως ιατρική συμβουλή και δείξτε το δοχείο ή την επικέντρως
- S47 : Διατηρείται σε θερμοκρασία των ... °C
- S48 : Διατηρείται υγρό με...
- S49 : Να διατηρείται μόνο στο αρχικό δοχείο
- S50 : Να μην αναμιγνύεται με...
- S51 : Να χρησιμοποιείται μόνο σε καλά αεριζόμενο χώρο
- S52 : Να μην χρησιμοποιηθεί σε ευρείες επιφάνειες σε κατοικημένους χώρους

Οικολογική διαχείριση και έλεγχος

Το πρώτο τρίμηνο του 1995 θα τεθεί σε εφαρμογή ο κανονισμός για τη θεσπισμένη κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (1836/93/EOK της 29ης Ιουνίου 1993). Αντικειμενικός σκοπός του κανονισμού αυτού είναι η προώθηση της διαρκούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδό-

σεων των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και η ενημέρωση του κοινού ως προς αυτές.

Στο σύστημα αυτό μπορούν να συμμετέχουν εκουσίως οι επιχειρήσεις που ασκούν βιομηχανικές δραστηριότητες. Το σύστημα αυτό δε θίγει τους κοινοτικούς κανόνες ή τις εθνικές νομοθεσίες που α-

φορούν περιβαλλοντικούς ελέγχους και ούτε απαλλάσσει τις επιχειρήσεις από τις σχετικές υποχρεώσεις τους για την εφαρμογή των θεσμοθετημένων κανόνων και προτύπων.

Οι επιχειρήσεις με βιομηχανική δραστηριότητα μπορούν ελεύθερα να συμμετέχουν στο σύστημα για κάθε χώρο ή χώρους άσκησης των δραστηριοτήτων τους.

Για να περιληφθεί ένας χώρος στο σύστημα η επιχείρηση πρέπει:

1. Να θεσπίσει περιβαλλοντική πολιτική, δηλαδή να προσδιορίσει συνολικούς στόχους και αρχές δράσης ως προς όλες τις υφιστάμενες κοινοτικές απαιτήσεις που αφορούν στο περιβάλλον.

- Για την παραγωγική διαδικασία εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας, κατάργηση των τοξικών υλικών, μείωση όλων των εκπομπών και ελάττωση της τοξικότητας των αποβλήτων.

- Για τα προϊόντα η στρατηγική εστιάζεται στην μείωση των επιπτώσεων καθ' όλη την διάρκεια ζωής τους από την εξόρυξη, άντληση των πρώτων υλών μέχρι την τελική διαθεσή τους.

- Για την προϊόντα η στρατηγική εστιάζεται στην μείωση των επιπτώσεων καθ' όλη την διάρκεια ζωής τους από την εξόρυξη, άντληση των πρώτων υλών μέχρι την τελική διαθεσή τους.

- Για το σκοπό αυτό τα κράτη-μέλη είτε μπορούν να συστήσουν οργανισμούς με ανάλογες δραστηριότητες ή να χρησιμοποιήσουν υφιστάμενους οργανισμούς διαπίστευσης.

Κάθε αρμόδιος οργανισμός καταχωρεί σε ειδικό μητρώο κάθε χώρο δραστηριοτήτων για το οποίο έχει λάβει επικυρωμένη περιβαλλοντική δήλωση.

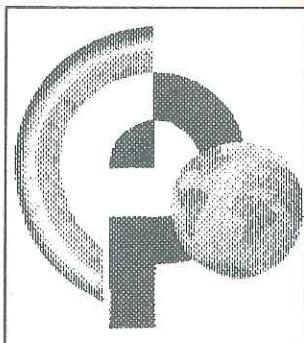
Στον κανονισμό γίνεται ιδιαίτερη μνεία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα κράτη-μέλη καλούνται να προωθήσουν τη συμμετοχή αυτών στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου, θεσπίζοντας ή προωθώντας μέτρα και δομές τεχνικής βοήθειας.

Πρόκειται αναμφίβολα για έναν κανονισμό που αν λειτουργήσει στην πράξη μπορεί να συμβάλει στην ανιμετώπιση των επιπτώ-

σεων στο περιβάλλον από τις παραγωγικές δραστηριότητες. Ωστόσο γνωρίζοντας την ανυπαρξία βούλησης του κράτους να αναλάβει τις ευθύνες του σε σχέση με το περιβάλλον και παρατηρώντας την ανυπαρξία υποδομών για την εφαρμογή οποιονδήποτε μέτρων διαπιστώνει κανείς το χάσμα νομοθεσίας και δυνατότητας πρακτικής εφαρμογής.

Σε συνδιασμό με την απουσία άσκησης πίεσης από μέρους των πολιτικών αλλά και την χλιαρή, περιστασική των φορέων όχι μόνο επιδεινώνει του ρυθμούς φθοράς αλλα και εγκυμονεί ποικίλους κινδύνους.

Η "καθαρή" παραγωγή μπορεί να επιτευχθεί εφαρμόζοντας την τεχνογνωσία, βελτιώνοντας την τεχνολογία και αλλάζοντας νοοτροπία και συμπεριφορά.

Η "καθαρή" παραγωγή είναι σημαντική διότι είναι ο πλέον οικονομικά αποτελεσματικός τρόπος παραγωγής. Το κόστος των αποβλήτων, των εκπομπών καθώς και οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία μπορεί να αποφευχθεί εφαρμόζοντας την αρχή της "καθαρής" παραγωγής από τον αρχικό της σχεδιασμό ή την διαρκή βελτίωσή της εφόσον αυτή ήδη υπάρχει.

Περιβάλλον και απασχόληση

Στο πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Κοπεγχάγη 21-22/06/93) έγινε αναφορά στο νέο πρότυπο ανάπτυξης της Κοινότητας και σε κάποια βασικά του χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με αυτά, η μέριμνα για το περιβάλλον θα επιτρέψει την δημιουργία πολλών θέσεων αποσχόλησης. Η φορολόγηση των σπανίων φυσικών πόρων θα επιτρέψει την ελάφρυνση της υπερβολικής φορολόγησης της εργασίας και έτσι θα ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Τα νέα κέρδη σε παραγωγικότητα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Πρόκειται για μία δυναμική αντίληψη επιφερισμού της εργασίας με αύξηση της προσφοράς θέσεων απασχόλησης, για να καλυφθούν νέες ανάγκες ποιοτικού χαρακτήρα, οι οποίες προσφέρουν ένα νέο σημαντικό πεδίο μέχρι τώρα ελλιπώς εξερευνημένο, αν όχι ελλιπώς γνωστό.

Εκείνο που παραμένει το ζητούμενο είναι το πώς άλλα αυτά θα γίνουν πράξη. Πως δηλαδή η μέριμνα για το περιβάλλον δεν θα μετατραπεί σε αντικείμενο κερδοσκοπίας, πως η φορολόγηση των φυσικών πόρων θα ελαφρύνει αυτήν της εργασίας και πως τα νέα κέρδη σε παραγωγικότητα θα χρησιμοποιηθούν πράγματι για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η μέχρι σήμερα πρακτική πάντως αποδεικνύει ότι υπάρχει χάσμα ανάμεσα στις προθέσεις και σ' αυτά που υλοποιούνται.

Οικονομική ανάπτυξη και περιβάλλον ή τι μας επιφυλάσσει το μέλλον

(συν. από σελ. 1)

Θα αρρώσταιναν ή θα πέθαιναν κάθε χρόνο από περιβαλλοντικά αίτια. Η έλλειψη νερού θα ήταν ανυπόφορη και τα τροπικά δάση και άλλα φυσικά ενδιαιτήματα θα περιορίζονταν σε ποσοστά του σημερινού τους μεγέθους.

Αυτή η κατάρρευση μπορεί να αποφευχθεί αν τεθούν σε εφαρμογή πολιτικές και ισχυροί θεσμοί. Πολιτικές που να προλαμβάνουν τις επιπτώσεις, να βελτιώνουν την πρόσβαση στον φυσικό πλούτο και την τεχνολογία και να προάγουν την ισοκατανομή του πλούτου.

Ως παγκόσμια κοινότητα όμως παρά τις ανησυχητικές ενδείξεις για το πού βαδίζουμε, αναλωνόμαστε ακόμα σε όχρηστους βερμπαλισμούς ενώ η φθορά προχωρά ακάθετη και το μέλλον διαγράφεται σκοτεινό και απρόβλεπτο.

Την "ΑΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας. Υπεύθυνος για την Διοίκηση του ΕΚΑ : Χρήστος Πολυζωγόπουλος.

Διάθεση : ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48B', 104 33 ΑΘΗΝΑ. ☎ 8836917, 8841818. FAX : 8839271.

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

Εκδόσεις του Ιδρύματος του Δουβλίνου

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ Υ&ΑΕ

1. Ιστορική της Εργασίας και του Περιβάλλοντος (Θέματα). Δρ. Ευάγγελος Ζημάλης. Πρόκειται για μια τεκμηριωμένη και πλούσια έκδοση 390 σελ., χρήσιμη όχι μόνο στους ειδικούς αλλά και στους εργαζόμενους. Εκδόσεις ΑΕ Τοιμέντων Τιτάν, Αθήνα 1993. Διάθεση: τηλ. 2591235.

2. Αλφαριθματικό Οδηγιών. Με πολύ έξυπνο, παραστατικό και εύθυμο τρόπο δίνονται οδηγίες προς τους τεχνίτες των εκσαφών και υπογείων δικτύων. Εκδοση της Τοπικής Επιπροπής Ν.Αχαΐας με το 1992, επιμέλεια ν. Σαραφόπουλος.

3. Ασφάλεια, υγιεινή & υγεία στους χώρους εργασίας. Φάκελος με 8 έγχρωμες μικροαφίσσες. Υπουργείο Εργασίας, Αθήνα 1993.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

- Η συμμετοχή στη Μεταβολή (EF/90/02/IT).

- Το Εργοστάσιο του Μέλλοντος (EF/92/28/DA,ES,IT,GR,PT).

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

(Δεν διατίθενται στα Ελληνικά)

- Ενημέρωση και Διαβουλεύσεις σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο στις Πολυεθνικές - Μία Αξιολόγηση της Πράξης (EF/92/29/DE,IT).

(Διατίθενται και στην Αγγλική και Γαλλική).

- Εξω από τον Ισκιο (EF/92/12/EN).

- Κατάλογος Συστημάτων Παρακολουθήσεως των Συνθηκών Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (EF/92/10/EN).

- Πρώτη Ευρωπαϊκή Επισκόπηση του Περιβάλλοντος της Εργασίας 1991-1992 (EF/92/11/EN).

Πληροφορίες:

ILO Publications, International Labour Office, Vincent House, Vincent Square, London SW1P 2NB. Tel. (071) 828 6401, Fax. (071) 233 5925